

El Punt Avui, 24/05/22

Referèndum trampa

“El referèndum vinculant que proposa la Generalitat als ciutadans de l’Alt Pirineu i l’Aran sobre si accepten o no la candidatura dels Jocs del 2030 és una trampa, perquè no inclou cap altra alternativa de desenvolupament per a les comarques afectades

Santiago Vilanova - Periodista. Autor de ‘L’emergència climàtica a Catalunya’

El 2013, tot i la campanya a favor del Comitè Olímpic Alemany que afavoria la candidatura de Baviera als Jocs d’hivern del 2022, un 58% de la població de Munic hi va votar en contra. El moviment NOlympia, impulsor del referèndum, va atribuir la victòria del no a la desconfiança cap al nucli dirigent de l’olimpisme. Es va considerar el COI com un organisme gegantí, incontrolable i poc transparent. L’altra raó de pes va ser l’impacte ecològic sobre l’entorn. Les associacions de protecció de la naturalesa i el partit ecologista Die Grünen van denunciar els projectes urbanístics previstos com especulatius i energívors, amb unes extensions devoradores d’espais verges. També a Àustria trobarem precedents del vot en contra de la presentació de candidatures als Jocs d’hivern. Els habitants de Salzburg van ser consultats el 2005 sobre els Jocs del 2014 i va guanyar el no amb el 60%.

El referèndum vinculant que proposen la Generalitat i el Parlament als ciutadans de la vegueria de l’Alt Pirineu i l’Aran sobre si accepten o no la presentació de la candidatura dels Jocs del 2030 és una trampa. Es tracta d’un referèndum que no inclou cap altra alternativa de desenvolupament per a les comarques afectades (la Cerdanya, l’Alta Ribagorça, l’Alt Urgell, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà i la Val d’Aran) que no sigui el que ja han *sofert* amb el negoci de la neu: erosió del sòl, destrucció de la vegetació, urbanitzacions a la muntanya, contaminació de l’entorn, presència de molècules químiques en alguns llacs, impacte sobre els espais protegits propers, obertura de carreteres, col·lapse de trànsit, més canons de neu artificial (en quatre mesos gasten la mateixa quantitat d’aigua que consumeixen 18.000 persones en un any). Un model, en definitiva, contra la descarbonització de l’economia que ens autoexigim amb la llei del canvi climàtic.

Junts i ERC, distrets amb el procés, no han estat capaços d’impulsar un “ecodesenvolupament” a la vegueria, començant per nacionalitzar les deu centrals hidroelèctriques (amb una potència total de 800 MW, equivalent quasi a un reactor nuclear) que encara gestiona Endesa tot i tenir les concessions ja

caducades. Els beneficis que podria generar aquesta energia neta per reactivar l'economia d'aquestes comarques seria molt superior al que puguin donar els Jocs. La serralada és també un paradís d'energia solar gràcies a la irradiació més alta de Catalunya i a la disminució de dies ennuvolats. Això explica que França hi projectés forns solars. El nostre govern s'ha oblidat, però, d'incentivar les renovables, com també d'estendre l'agricultura i la ramaderia biològiques; l'aprofitament de la biomassa forestal, el biogàs, el turisme ecològic; crear habitatge social i millorar el transport públic.

SOS Pirineus , entitat adherida a la plataforma Stop Jocs Olímpics; Kilian Jornet i Araceli Segarra, personalitats esportives que coneixen molt bé els valors naturals de la zona, i els manifestants de *Per un Pirineu viu* tenen tota la raó quan reclamen un debat sobre el canvi de model i que durant la campanya prèvia al referèndum es confrontin el “desenvolupisme” de les institucions amb l’“ecodesenvolupament” que reivindiquen. El sí als Jocs d'hivern és contrari a totes les fites de la transició energètica acordades en el Pacte Verd de la UE i amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) aprovats per Assemblea General de les Nacions Unides. Cal també llegir el que diu el *Tercer informe sobre el canvi climàtic* que va coordinar el climatòleg Javier Martín Vide. En el capítol 16, els experts en turisme d'hivern ratifiquen que les àrees de muntanya de Catalunya són especialment vulnerables al canvi climàtic i a la conservació de la biodiversitat. Com a alternativa ens proposen avançar en la transformació d'estacions d'esquí en estacions de muntanya.

El sí que ens demanarà el govern representa optar pel retorn a un model caduc. Amb el no, el votant es manifestarà per un nou paradigma que prevegi una serralada pirinenca justa, ecològica i energèticament autosuficient.